

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی ■ رشته: گرافیک (پوستر و نشانه) ترم: ۴ سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: اطلاع رسانی تصویری نام و نام خانوادگی مدرس: سیده سارا فاسمپور مرادی
آدرس email مدرس: line.graphic@gmail.com تلفن همراه مدرس: ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

جزوه درس: کارگاه طراحی پوستر فتوگرافیک مربوط به هفته : اول □ دوم □ سوم ■
text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■
تلفن همراه مدیر گروه : ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

به نام خدا

جلسه سوم

شناخت عناصر بصری

عناصر بصری چیست؟

عناصر بصری پایه و اساس هنرهای تجسمی از جمله گرافیک می باشد. برای درک بهتر مفهوم ترکیب بندی در مباحث هنرهای تجسمی باید با این عناصر و نحوه قرار گرفتن آنها در ترکیب آشنا شد. شناخت عناصر بصری و به کارگیری آنها، در ارتقا کیفیت خروجی کار نقش عمده ای را ایفا میکند. چهار عنصر مهم بصری شامل نقطه، خط، سطح و حجم است.
نقطه، خط، سطح، حجم، بافت، شکل، رنگ، مقیاس، بعد و

نقطه

نقطه کوچکترین جلوه بصری یک عنصر تصویری است. مثلا یک نقطه بر روی دیوار، یک قلوه سنگ در کف رودخانه و قرص ماه در آسمان. بنابراین تعریف نقطه در طبیعت هم وجود دارد و قابل تشخیص است و هم در آثار هنری مورد توجه قرار میگیرد. نقطه دارای انرژی است. انرژی آن بسیار متراکم و در درون آن نهفته است. نقطه دارای ارزش نسبی است. بستگی دارد در چه شرایطی و در چه فضایی مطرح شده باشد.

خط

خط، عبارت است از یک عنصر تصویری که فقط دارای واقعیت طولی میباشد و فاقد عرض و عمق است. بر خلاف نقطه که دارای اثری متمرکز و ثابت است خط دارای انرژی تصویری متحرک و فعال است. خط در طبیعت به انواع و اقسام مختلف دیده میشود و در هنر نیز میتوان با کمک آن انواع جلوه های بصری را ایجاد کرد. هرگاه در مقابل صحنه ای از طبیعت یا اثر هنری که دارای جلوه ای از خطوط باشد بایستیم ناخودآگاه تحت تاثیر آن خطوط قرار میگیریم. به همان اندازه که قوه لامسه انسان سختی و نرمی را تشخیص میدهد قوه بینایی نیز نسبت به تاثیر روانی و ارزش های آن حساسیت به خرج میدهد.

انواع خط

- خط عمودی

- خط افقی

- خط شکسته و زاویه دار

- خط مایل

- خطوط افقی

تعادل، آرامش، عدم خشونت، تفکر و سکون را القا میکند. جلوه ای آرام دارد و غیر فعال و بدون حرکت به نظر میرسد.

- خطوط عمودی

ایستایی و نیرومندی را القا میکند. بیان کننده توازن و تعادل است. مثل تنه ی درخت، بدن انسان در حالت ایستاده و دیوار ساختمان.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

- خطوط مایل

خطوط مایل در واقع همان خطوط عمودی هستند که از حالت ایستایی خارج گشته و متحرک شده اند. یا خطوط افقی هستند که از حالت آرامش خارج شده و متحرک شده اند. این خطوط حالت تزلزل و فروپاشی را بیان میکنند .

- خطوط شکسته و زاویه دار

این خطوط حالتی خشن سخت و برنده دارند، چشم را میلرزاند، اعصاب را تحریک میکند. هرگاه خط شکسته ای را مشاهده کنیم علاوه بر ادراک خط شکسته به حالت ظریفی، پیدایش سطح را خواهیم داشت که قسمتی از آن قابل رویت است و قسمت دیگری از آن هنوز به وجود نیامده است .

سطح

عنصری است با دو بعد طول و عرض و بدون ارتفاع که به وسیله خطوط محدود شده است. فضای بین دو خط که با فاصله از یکدیگر قرار داشته باشند به طور نامرئی سطح را ایجاد میکند. در صورتی که سه نقطه در فاصله ای مرتب باهم قرار بگیرند فضا به صورت سطحی نامرئی قابل درک است. وجود یه نقطه بیشتر انواع سطوح هندسی و غیر هندسی را به وجود می آورد. سطوح هندسی عبارت اند از: مربع، مثلث و دایره که هر کدام دارای جلوه بصری خاص خود می باشند.

- مربع

از چهار ضلع و چهار زاویه مساوی برخوردار است. نماد صلابت، استحکام و سکون است. متعادل است و ایستا.

- مثلث

مثلث ها وقتی در وضعیت و شرایط مختلف قرار بگیرند بیانگر تصویر و مفهوم متفاوت هستند. مثلثی که قاعده اش پایین باشد دارای استحکام و شکلی پایدار است. مثل کوه. بر عکس هرگاه به یکی از رئوس خود بایستد حالتی ناپایدار و متزلزل به خود میگیرد . به طور کلی مثلث به واسطه زوایای تندی که دارد سطحی مهاجم دارد که همواره در حال تحول و پویایی است .

- دایره

بهادی از آرامش و تداوم است. حرکت چرخشی و دورانی دایره مفهوم بی پایانی را القا میکند. دایره نماد جاودانگی است و حرکت های مستمر را تداعی میکند. مثل رفتن و آمدن نسل ها، شب و روز، هفته ها، ماه ها و سالها. سایر شکل های هندسی هر کدام به نحوی مشتق از همان سه شکل یا ترکیبی از آنها میباشد.

حجم

عنصری است دارای سه بعد عرض، طول و ارتفاع . به عبارات دیگر هرگاه به عنصر دو بعدی سطح، ضخامت اضافه کنیم به عنصری سه بعدی تبدیل میشود. حجم ها نیز به دو دسته هندسی و غیر هندسی تقسیم میشود. حجم های هندسی از بسط سطوح هندسی مثل مربع ، دایره و مثلث تشکیل میشوند. اما حجم های دیگر از نظر هندسی شکل خاصی ندارند مثل یک قطعه سنگ . در واقع این کادر است که به عناصر درون خود معنا و مفهوم میدهد. نظمی که عناصر بصری در یک ترکیب بندی به وجود می آورد مانند یک ابزار در دست طراح است. سعی کنیم با شناخت هر چه بهتر این عناصر به طرح های بصری خود معنا و مفهوم بدهیم .

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

- پروژه عملی :

- ادامه مجموعه اول

انتخاب سه فرم اصلی مربع ، مثلث، دایره و طراحی آرم تصویری (شمایی / نمادین) . ابتدا، یکبار مربع / مثلث ترکیب شوند به تعداد ۵ عدد اتود متفاوت طراحی کنید . یکبار مربع / دایره ترکیب گردند و ۵ اتود متفاوت طراحی نمایید . یکبار مثلث / دایره ترکیب شود و ۵ اتود متفاوت طراحی نمایید. و در آخر مربع / مثلث / دایره ، همزمان هر سه فرم ترکیب گردند که ۵ اتود متفاوت حاصل از ترکیب هر سه فرم طراحی نمایید .

- تایید نهایی اتودها و edit فرم های حاصل از ترکیب و انتخاب بهترین ها .

- نامگذاری برای فرم های انتخاب شده و تایید شده .

- انتخاب رنگ پس از نامگذاری فرم با توجه به موضوعیت انتخابی و انتخاب رنگ از دو الی سه رنگ جهت رنگامیزی نشانه ها .

- اجرای نهایی به صورت نرم افزاری .

پایان آموزش جلسه سوم